

"DU KAN SE FORANDRINGEN I DERES HOLDNING"

Perspektiver på et pædagogisk løbeprojekt

Udarbejdet for Fritidscenter Ydre Valby
Af Mette Katrine Balle Jensen, Center for Ungdomsstudier (CUR)

INDHOLD

INDLEDNING	2
Datagrundlag	2
LØBEHOLD2500: OM PROJEKTET	3
Løbetræning og Valbyløbet	3
Løbehold med mere	4
PERSPEKTIV #1: DE UNGE	5
Hvorfor løbe?	5
Motiverende klubmedarbejdere	5
De bedste oplevelser og de største succeser	6
PERSPEKTIV #2: KLUBMEDARBEJDER OG INITIATIVTAGER	7
Det positive har fået overtag	7
Oplevelser ud over det sædvanlige	7
Stabile voksne, som er der	9
PERSPEKTIV #3: LÆRER OG UDSKOLINGSKOORDINATOR	10
Ændret adfærd i skolen	10
En gennemgående tråd i fritidslivet	10
PERSPEKTIV #4: FORÆLDER	12
En gladere søn	12
Pædagoger der brænder for noget	12
KONKLUSIONER	13
Systematik og nærvær	13
Samarbejde på tværs	13
Fokus på at oversætte kompetencer fra én arena til en anden	14
Til grænsen og lidt over – sammen	14
Fra modborgerskab til medborgerskab	14

INDLEDNING

København og københavnernes fik sidste år et nyt motionsløb, som foregår i Søndermarken i Valby den sidste weekend i september. Bag løbet står en gruppe unge og fire medarbejdere fra Hoffet Ungdomsklub. Siden januar 2017 har de under navnet løbehold2500 løbetrænet to gange om ugen og i efteråret samme år arrangerede de for første gang Valbyløbet.

Løbetræningen startede som et forsøg på at tilbyde en gruppe af klubbens socialt udsatte unge, der bl.a. havde problemer relateret til kriminalitet og misbrug, nogle sundere fællesskaber og omgangsformer end dem, de ellers søgte. To gange om ugen er pædagogerne og de unge trukket i løbetøjet. Udover løbetræning har elementer i projektet været: fællessamlinger efter træning med samtaler omkring personlig udvikling, uddannelse og forskellige samfundsforhold, samt deltagelse i motionsløb og events, der introducerede de unge til kulturelle udtryk, som de ikke naturligt selv ville opsøge – fx Wallmann's Dinnershow i Cirkusbygningen – eller områder af København, hvor de ikke normalt ville komme. Hertil kommer, at de unge har fået en træneruddannelse, og at de i forbindelse med Valbyløbet har prøvet kræfter med iværksætteri.

Gennem hele forløbet har der været tæt kontakt mellem klub og skole. Klubmedarbejdere og lærere har holdt hinanden opdaterede på de unges udvikling. Udfordringer omkring bl.a. fravær i skolen er blevet italesat af klubmedarbejderne, når de mødte de unge til løbetræning, ligesom både klubmedarbejdere og lærere eksplicit har gjort de unge opmærksomme på, at de færdigheder og egenskaber – fx vedholdenhed og målrettethed – som de får i kraft af løbetræningen, kan bruges i en uddannelsessammenhæng og faktisk er nogle af færdigheder, der tæller i uddannelsesparathedsvurderingerne.

På under et år voksede løbehold2500 fra tre til 34 medlemmer, og de unge er ikke bare kommet i bedre form, men har rykket sig på en række parametre. Fx er fraværet i skolen faldet for en stor del vedkommende, karaktererne er steget, enkelte, der før var vurderet ikke uddannelsesparate kan nu gøre sig klar til en gymnasieuddannelse, og mange af de sociale problemer omkring kriminalitet og misbrug, som prægede nogle af de unge inden de startede løbeholdet, er ikke længere aktuelle. Noget er altså lykket rigtig godt i dette projekt. Hvad og hvorfor det er, skal undersøges her, hvor nogle af de væsentlige resultater og erfaringer fra projektet forsøges trukket frem.

DATAGRUNDLAG

Denne rapport forsøger at kaste lys over to spørgsmål:

- 1) Hvilken betydning har løbeprojektet haft for de unge, som har deltaget på løbehold 2500?
- 2) Hvilke faktorer i projektets udformning og forløb har haft betydning for dets succes?

For at kunne besvare de spørgsmål er der udført en række interviews, som rapporten bygger på. Vi har interviewet tre drenge, som er del af løbeholdet, en forælder til en fjerde dreng, klubmedarbejder og initiativtager til projektet, Driss El Mekki og endelig lærer og udskolingskoordinator på Ålholm Skole Tine Pilholt. Deres oplevelser med og af løbeklubben præsenteres i fire kapitler, hvorefter trådene samles i et konkluderende kapitel, hvor der peges på nogle af de elementer i projektet, som har virket og bidraget til de unges positive udvikling – og som derfor med fordel kan tænkes ind i fremtidige projekter. Først kommer dog et kapitel, der kort opidser løbeprojektets indhold og forløb.

LØBEHOLD2500: OM PROJEKTET

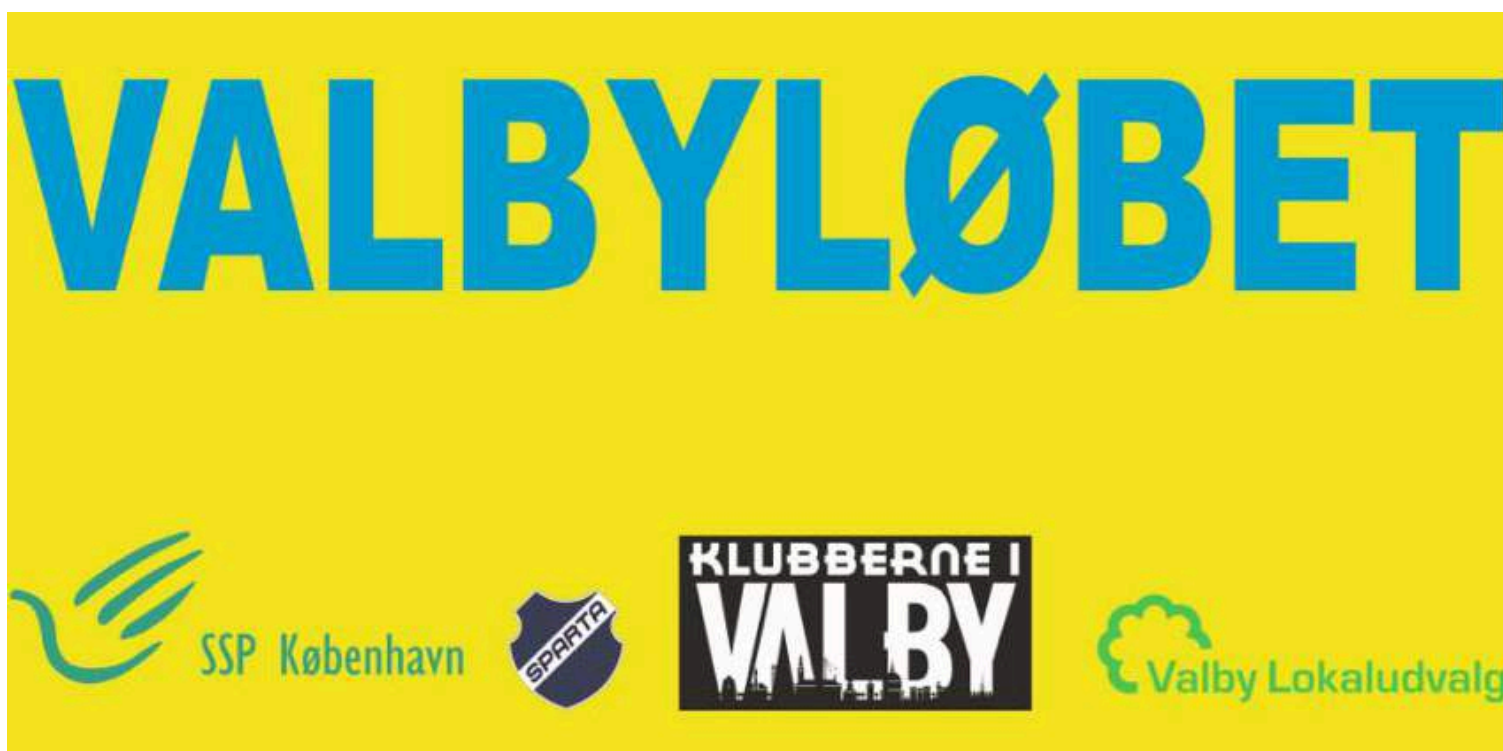
Løbeprojektet gik i gang i Hoffet Ungdomsklub i Valby i slutningen af januar 2017. Tre klubber var blevet lagt sammen noget tid for inden, og stemningen i klubben var præget af sammenlægningsen og den uro, den havde medført. Der var mange konflikter mellem de unge, de talte grimt til hinanden og til de voksne, og det sociale miljø i klubben var i det hele taget ikke særlig behagelig. Det var ud af den virkelighed, at ideen til løbeholdet opstod.

LØBETRÆNING OG VALBYLØBET

Fra slutningen af januar løb løbehold2500 to gange om ugen. De første gange var der bare tre drenge, men snakken om løbeholdet gik, flere kom til, og i løbet af foråret var der 34 løbere på holdet – både drenge og piger. I løbet af foråret deltog løbeholdet i en række motionsløb, der skulle introducere de unge til løbekulturen og nye områder af København og Danmark. De mange løb gav de unge blod på tanden og lyst til selv at stå for et motionsløb.

I maj måned 2017 tog gruppen en beslutning om, at de ville afholde et løb for deres lokalområde, og sammen med klubmedarbejderne på holdet begyndte de at planlægge Valbyløbet. De unge blev involveret i alt fra at søge tilladelser og sponsorater til at dele flyers ud og snakke med medier. For at give motionsløbet et klart formål besluttede gruppen, at 10 procent af overskuddet fra løbet skulle gå til Læger Uden Grænser. Lørdag den 30. September kulminerede mange måneders planlægning, da Valbyløbet for første gang nogensinde blev skudt i gang i Søndermarken. Der var glade løbere, tilskuere og medier, som dækkede løbet i positive vendinger.

Efter Valbyløbet har en del af unge gennemgået en funktionel træneruddannelse og nogle er blevet udpeget som løbekaptajner med ansvar for hver to-tre af de andre unge løbere, så de nu kan dele ud af de erfaringer og den løbeglæde, de har fået gennem det sidste år med løbehold2500.

LØBEHOLD MED MERE

Foruden løbetræning har væsentlige byggeklodser i projektet været sociale arrangementer og ture ud af det velkendte miljø, samt et tæt samarbejde med de unges lærere.

Efter træning samles løbeholdet til te og evaluering. Her snakker de om, hvordan det går med træningen. Derudover har klubmedarbejderne brugt samlingerne til at tage et aktuelt emne op, som rører sig i gruppen. Det er blevet bl.a. blevet til samtaler om uddannelse, autoriteter, kønsroller og homoseksualitet. Derudover har de unge haft besøg af politiet til en snak om deres arbejde.

Ture ud af klubben har også været et element i projektet. Foruden motionsløbene har gruppen været i biografen, på go-cart bane og til Wallmann's Dinnershow i cirkusbygning. Arrangementerne havde flere formål. Dels var en biograftur eller lignende særligt i starten en vigtig motivationsfaktor for at passe løbetræningen, dels var de med til at skabe sammenhold og give en fællesskabsfølelse i gruppen og endelig tjente en tur som den til Wallmann's Dinnershow til at få de unge ud af deres komfortzone og give dem nogle anderledes oplevelser.

Endelig har klubmedarbejderne været i tæt kontakt med de unges lærere i et forsøg på at få løbeholdet til også at understøtte en positiv udvikling i de unges skolegang. Fravær i skolen er således blevet italesat af klubmedarbejderne i løbeklubben, ligesom de i løbeklubben har taget emner op til diskussion, som de vidste var relevante i forhold til et emne i skolen.

Løbeprojektet har bestået af langt mere end løbeture, og løbehold2500 har været sammen om meget andet end træning.

PERSPEKTIV #1: DE UNGE

“Du hygger dig, du taber dig ... du bliver en del af fællesskabet ... du får meget hjælp, og så kommer du på ture ... du får en ny familie”

Mohammed og Ali¹, der går i henholdsvis 8. og 9. klasse har været med på løbeholdet siden det startede for knapt et år siden, og Jacqub, som går i 9. klasse, kom med på holdet i august. De fortæller om et år med løb, som bl.a. har resulteret i bedre fysisk form, mindre fravær i skolen og store oplevelser i fritiden, og de giver de klubmedarbejderne, der har været tilknyttet løbeholdet, en stor del af æren, for alt det gode, der er sket.

HVORFOR LØBE?

Ali havde ikke lyst til at løbe. Men han var ude i noget kriminalitet, som han siger, og derfor blev det besluttet, at det ville været godt for ham, hvis han fik noget positivt at bruge sin tid og sin energi på. Mohammed, som er Alis barndomsven, kom i følge Ali med på løbeholdet, fordi klubmedarbejderne *“gerne ville have en af mine venner med, som påvirkede mig positivt”*. Nogle måneder efter opstarten opfordrede Mohammed Jacqub til at blive del af holdet, og Jacqub fortæller, at han havde så meget fritid, *“så hvorfor ikke?”*

Nu har de tre drenge løbet i snart et år, og spørger man dem, hvad der er sket på det år, er det ikke så lidt. Starten var hård, men efterhånden blev det bedre. Drengene fortæller, at de i starten kun kunne løbe 100 meter, før de blev nødt til at holde en pause, men efter et par måneder kunne de pludselig løbe to kilometer, og i dag kan de, som de siger, *“bare løbe”*. For at illustrere udviklingen fortæller de, at Mohammeds tid på en 5 kilometer er faldet fra en hel til en halv time, og Ali, som var skeptisk i starten, fortæller: *“Jeg kunne ikke lide det i starten, jeg magtede det ikke, men jeg kunne lide det efter et stykke tid, efter tre måneder ... Jeg begyndte at kunne løbe hurtigere og længere”*. De fortæller også, at de har tabt sig, og at det er fedt at komme i bedre form, bl.a., påpeger Mohammed, *“fordi man får en god krop af det”*.

Derudover fortæller de tre drenge, at løbeholdet har påvirket deres skolegang. Jacqub forklarer: *“når jeg får løbet, så er jeg mere koncentreret i skolen, for så har jeg brugt alt min energi, og så har jeg sovet, og så vågner jeg op helt frisk”*. Ali fortæller desuden, at løbeholdet har resulteret i mindre fravær. *“Jeg plejede at være doven, jeg plejede ikke at tage i skole, men så begyndte jeg at bevæge mig mere og så også tage i skole”*.

MOTIVERENDE KLUBMEDARBEJDERE

De tre drenge lægger ikke skjul på, at pædagogerne tilknyttet løbeklubben har spillet en vigtig rolle i at fastholde og motivere dem det seneste år. Ali fortæller fx: *“Driss og Elias, de motiverede os ... De sagde, vi skulle blive ved osv. De sagde, at vi ville få noget godt ud af det. Og vi kom på ture og du ved, vi hyggede os, så derfor blev vi ved”*. Og Mohammed bekræfter: *“Jeg synes de har betydet meget for os faktisk, det er dem, der har sagt til os, ‘kom nu igang’ og motiveret os til at komme herhen og ikke bare blive hjemme fx”*.

¹ “Ali” optræder efter eget ønske ikke med sit rigtige navn.

De tre drenge giver også udtryk for, at pædagogerne har interesseret sig for dem og deres hverdag uden for løbeholdet og klubben. Ali fortæller fx, at han, da havde problemer med en projektopgave i skolen pga. sit store fravær, fik hjælp af Driss, og at han faktisk endte med at få et 10-tal for opgaven. Jacqub fortæller i samme stil: *"De har bare givet mig gode råd. Altså både løb og skole og alt sådan noget der, og også om penge ... Også i skolen, så kommer Driss nogle gange over til os og snakker om, hvordan min dag har været og sådan noget der"*. Spørger man, hvad opmærksomheden fra pædagogerne betyder for ham, svarer Jacqub, *"[det betyder] at han [Driss] virkelig sådan, at han holder af os. Han vil godt vide, hvad vi laver og alt sådan noget"*, og Ali supplerer, *"de har gjort alt det her for vores skyld, der er ikke nogen andre, der ville have gjort det her for vores skyld, så du ved, der er kun gode ting i det, så hvorfor ikke bare gøre det?"*.

Ali giver desuden udtryk for at han i løbet af løbeprojektet har ændret syn på klubmedarbejderne. Han siger, at man med løbeklubben bliver en del af et fællesskab, at man får en familie, *"som du hygger dig med, som du går gennem hårde tider og gode tider med, og som bakker dig op og hjælper dig, nogen du kan tale med, hvis der er noget."* Han forklarer, at sådan har han haft det med drengene fra løbeholdet længe, fordi de har kendt hinanden, siden de var små, men det nye er, at han også er kommet tæt på pædagogerne. *"... det er pædagogerne. Før snakkede jeg ikke med pædagogerne, men jeg er begyndt at stole på pædagogerne ... i stedet for at dømme folk fra starten af, så snakker jeg med dem, jeg er begyndt at stole på folk"*.

DE BEDSTE OPLEVELSER OG DE STØRSTE SUCCESER

På spørgsmålet om, hvad der har været deres største succes i løbet af det sidste år med løbetræning, fremhæver både Mohammed og Ali deres forbedrede form. Ali siger sådan her: *"For mig er det [den største succes] nok, at jeg har tabt mig meget, og min kondi, jeg var meget doven før. Jeg har nået et mål - et psykisk mål. Og det med Valbyløbet, at jeg har været med til at skabe historie. Det er en min største succes"*. Også Jacqub peger på Valbyløbet som den største succes og den bedste oplevelse: *"Jeg synes bare det var megacool, at vi skulle stå op kl. 8 om morgenen og stå for et løb for, tror jeg, 200 mennesker... gøre en forskel, det var megasejt"*.

Om deres rolle i Valbyløbet forklarer Mohammed, at de skulle være forbilleder for de små i klubben, og han uddyber. *"Sådan så de kunne se, hvordan vi gjorde, så de også selv ville være med til det. Nu kommer der også drenge og piger til træning"*. De fortæller, at de på træneruddannelsen har lært noget om, hvordan man træner yngre børn, så de forstår, hvad man gerne vil have dem til at gøre. Ali fortæller, at han synes det er mærkeligt at tænke på sig selv som et forbillede, for det er han ikke vant til. Jacqub supplerer og siger: *"Det er også meget godt – altså så kan man inspirere de unge. Så de går den gode vej, så de ikke begår de samme fejl som vi – som de fleste gør på deres alder ... altså så de ikke begår kriminalitet, og den gode vej, det kan være at passe sin skole og møde til tiden og alt sådan noget der"*.

Endelig fremhæver Ali The Wallmann Show som et højdepunkt i løbet af det sidste år, og han forklarer, at han ikke har prøvet sådan noget før, *"Vi fik mad, mens vi så teater – en slags cirkus ... Du ved, vi er ikke vant til sådan noget, vi er ikke vant til at tage ud og se sådan noget, det var dyrt jo, det var rige mennesker, det var lidt mærkeligt, det var sjovt, men det var mærkeligt"*.

De ekstraordinære events i forløbet – Valbyløbet og Wallmann's Dinnershow lader altså til at have gjort indtryk på drengene og givet dem indblik i nye miljøer og nye sider af sig selv.

PERSPEKTIV #2: KLUBMEDARBEJDER OG INITIATIVTAGER

“Jeg tror, de har fået nye forhåbninger for deres fremtid”

Driss El Mekki er pædagog på Hoffet og initiativtager til løbeholdet. Han oplever, at de unge i forbindelse med løbeholdet har opnået færdigheder, som de kan bruge fremadrettet inden for bl.a. iværksætteri, mod til at stille krav til sig selv og et mere positivt syn på fremtiden. Han forklarer bl.a. den positive udvikling med at løbeholdet har tilbudt de unge et trygt og stabilt fællesskab med få, enkle regler og engagerede voksne.

DET POSITIVE HAR FÅET OVERTAG

Driss kan fortælle om store forandringer hos de unge på løbeholdet. Mange af dem er begyndt at klare sig godt i skolen, de tør blande sig i gruppearbejdet og får gode karakterer, de holder sig fra de kriminelle miljøer, som de tidligere søgte anerkendelse hos og er i stedet begyndt at genoptage relationerne til deres klassekammerater. I det hele taget, fortæller Driss, er deres attitude og tilgang til tilværelsen forandret: *“Du kan se forandringen i deres holdning, hættten oppe, lukket kropssprog, det er fuldstændig forsvundet, de kommer ind og udstråler ‘se mig’ – altså på den gode måde. Det positive har fået overtag og skubbet det negative i baggrunden, det har været rigtig godt for dem, at det der fylder i deres hverdag, det er succeserne, de positive tiltag, det er ikke kedsomheden, livet på gaden, eller den der negative indstilling, som nogle af dem har haft, den der: ‘lorteliv jeg bliver bare en taber’, nu får de gode karakterer”*.

OPLEVELSER UDOVER DET SÆDVANLIGE

Løbetræningen har ifølge Driss givet de unge nogle vigtige succesoplevelser og erfaringer med at hårdt arbejde og udholdenhed betaler sig. *“Det var det med at arbejde med ikke at give op så let, og tålmodighed, og ligesom at når man sætter sig noget i hovedet, så gør vi det”*. Men det er ikke løbetræningen i sig selv, som har rykket de unge. Det virkeligt væsentligt, fortæller Driss, er alt det, som er foregået rundt om løbetræningen: *“Løbet var jo bare det fælles tredje, det var jo alt det rundt om, der gjorde en forskel”*.

Noget af det Driss tilskriver stor betydning er, at de med løbeklubben har givet drengene oplevelsen af at være en del af et positivt fællesskab. Efter træning samledes holdet til te og snak. Ofte havde klubmedarbejderne fundet et emne, som de vurderede det var væsentligt at diskutere med de unge. Det kunne være uddannelse, synet på autoriteter, kønsroller mv. Driss trækker en diskussion om homoseksualitet frem som eksempel og fortæller, at emnet til at starte med fik drengene helt op under loftet, men at de i løbet af samtalen tog de nye perspektiver til sig og til sidst accepterede præmissen om, at folk må leve deres liv, som de vil.

Løbeholdet kom i følge Driss til at bestå af en masse forskellige unge, hvoraf nogle kunne fungere som en slags forbilleder for de andre. Driss fortæller: *“Vi gjorde også det, at efter hver træning, så havde vi marokkansk te, og så gik vi op i et af rummene, og så havde vi nogle samtaler med de unge, hvor vi evaluerede på alt det her, og ligesom fandt ud af, hvordan dynamikken var i grup-*

pen. Det var også med til at give dem en sund fællesskabsfølelse ... Og det var også det med at vi pludselig fik blandet posen, så havde vi nogle af de mere velfungerende med ... så det var rigtig godt at få dem med som forbilleder for at prøve at rykke den der identitetsdannelse over på noget andet frem for det negative på gadeplan."

Samtidig gjorde klubmedarbejderne noget ud af, at give de unge nogle gode oplevelser sammen, som de ikke ellers ville få derhjemme, og som kunne få dem til at bevæge sig uden for, hvad han betegner som deres "sædvanlige trekant": Valby-Fisketorvet-frisøren på Istedgade. Om turen til Wallmann's Dinnershow fortæller Driss, at de unge regerede tøvende og tilbageholdende, på de uvante rammer, men at de havde en fantastisk oplevelse, og at de opførte sig eksemplarisk. Udover at være en god tur, var det en vigtig oplevelse. "Det har givet dem det at turde tænke ud af boksen og prøve nye ting. At prøve noget man ikke har prøvet før, at prøve noget for første gang i sit liv, det er rigtig sundt ... Og det med at komme ud og interagere med andre sociale lag, andre aldersgrupper, det med at komme velklædt og have en god aften, som man kan snakke om lang tid, fordi man har oplevet noget, der var ud over det sædvanlige". På samme måde fortæller han, at de motionsløb de har deltaget i løbet af foråret har bidraget til at udvide de unges horisont.

STABILE VOKSNE, SOM ER DER

Samtidig lægger Driss vægt på, at den struktur og stabilitet de unge har mødt på løbeholdet i form af engagerede og interesserede voksne har været afgørende for at fastholde, motivere og udvikle dem. Spørger man, hvad det er ved det her set-up, som har virket svarer Driss: "Jeg tror det var stabiliteten. De vidste, at om der kom én eller om der kom 20 til træning, jamen så var der træning, vi var der." Derudover forklarer Driss, at han og kollegerne har været meget opsøgende og systematiske i arbejdet med at fastholde de unge. Klubmedarbejderne har besøgt de unge på skolen i de store frikvarter og haft tæt kontakt med deres lærere, hvilket ifølge Driss har haft stor betydning, fordi de så pludselig havde en pejling på, hvad der foregik i de unges liv fra kl. 8 til kl. 22. Hertil kom en stor mængde sms'er og opslag på facebook.

"Vi oprettede en facebookgruppe kun for os, hvor vi gav dem informationer omkring træning osv. Når vi fx skulle ud og løbe et motionsløb, så startede vi kl. halv syv om morgenen med at skrive, og dagene op til bombardere vi dem med informationer og gode råd; 'husk at spise godt, drikke godt, husk ekstra tøj, kom til tiden'. Og vi ringede til dem, sendte sms'er for hele tiden at holde dem i gang, og prøvede at minde dem om det. I weekender og i fritiden skrev vi også til dem, 'hej vi håber I har en god weekend', og sådan noget. Og det var de rigtig glade for, de vidste hvor de havde os, selvom de kvajede sig, eller de havde et tilbagefald, så kom vi ikke med den der løftede pegefinger og begyndte at skælde ud, for så vidste vi, så lukker de fuldstændig ned. De kom og så tog vi dem typisk ind i et énmandsrum for at høre, hvad var egentlig baggrunden for det her. For det er jo altid et større billede. Og det var den tillid vi fik skabt, så de tænkte, ok de dømmer os ikke, de sætter os ikke i en boks, de vil os faktisk det bedste, de vil faktisk gerne rykke os, og det oplevede jeg".

Derudover er en andet væsentlig forklaring på løbeholdet succes ifølge Driss, at han og kollegerne selv er trukket i løbeskoene i stedet for bare at stå på sidelinjen. Som han siger, "Så er det er ind og klæde om, vi [klubmedarbejderne] træner med. Jeg tror det er med til at give de sidste 10%, at vi selv er med, vi sveder på samme måde, vi bliver også forpustede, vi går ikke bare ved siden af, de kan se, at vi er også pressede. Vi er med dem. Vi er aktivt deltagende og står ikke bare og er tovholdere. Havde vi bare sagt, 'I skal ud og løbe, vi står her og tager tid', så var det aldrig blevet til noget. Det med, at man baner vejen for dem, tager det første skridt sammen med dem, bygger dem op stille og roligt til de selv er klar til at tage over, blive løbekaptajner, og være dem, som siger 'kom nu kammerater', det er vigtigt." Ifølge Driss har det altså handlet om, at skabe en tillidsfuld relation til de unge, hvorfra klubmedarbejderne har kunne få dem til at prøve sig selv af på nye måder.

PERSPEKTIV #3: LÆRER OG UDSKOLINGSKOORDINATOR

“Jamen altså de drenge, der går der, de er blevet bedre i skolen”

Tine Pilholt er udskolingskoordinator på Ålholm Skole og lærer for nogle af de drenge har været del af løbeholdet 2500. Tine fortæller, at hun har set en markant udvikling i drengenes adfærd i skolen i løbet af den tid løbeholdet har eksisteret, og den udvikling tilskriver hun bl.a. det tætte samarbejde mellem pædagoger og lærere.

ÆNDRET ADFÆRD I SKOLEN

Noget af det Tine fortæller er, at drengenes humør er blevet bedre og at deres attitude har ændret sig. *“Helt konkret kan man jo mærke, at de har en fornuftig fritidsaktivitet, så de er i bedre humør ... Altså de tre drenge jeg har, de er blevet markant behageligere at være sammen med, de er ikke så meget i opposition hele tiden.”* Hun fortæller desuden, at de er blevet langt mere mødestabile og fokuserede i skolen og i mere klar til en ungdomsuddannelse. *“De er blevet mere uddannelsesparate – de er blevet mere fokuserede ... Jeg tror, de har en større oplevelse af at lykkes, fordi de bliver taget alvorligt i deres fritidsliv også, og det afspejler sig i skolen”.* Tine forklarer, at uddannelsesparathed vurderes på tre parametre: det faglige, det personlige og det sociale, og at løbeholdet i hvert fald har bidraget til de unges personlige og sociale udvikling, og at selvom løbeholdet ikke har forbedret deres faglighed som sådan, så har det bidraget til at skabe nogle bedre betingelser for, at hun og kollegerne har kunnet arbejde med at løfte drengene fagligt. *“Altså man kan sige, de [klubmedarbejderne] har jo ikke løftet noget fagligt, det kan man jo ikke med en løbetur, det er bare nemmere at løfte dem fagligt, når de kommer hver dag”* og hun siger videre, *“altså jeg har på fornemmelsen, at de er blevet holdt væk fra dumme ting, og derfor kommer de også mere veloplagte i skole”.*

Tine fortæller, at to af drengene hun har haft i skolen var *“decideret kriminalitetstruede”*, men det er de ikke mere, og at to af dem er gået fra at være ikke-uddannelsesparate i 8. klasse, til i 9. klasse at blive erklæret uddannelsesparate. Hun understreger, at det er svært at sige, hvor meget af den udvikling, der skyldes løbeholdet, men at løbeholdet og hele den omkringliggende indsats helt sikkert har været en væsentlig del af udviklingen. Så hvad er det i hendes optik, ved løbeprojektet, der har virket i en sådan grad at det har smittet af på drengenes adfærd i skolen?

EN GENNEMGÅENDE TRÅD I FRITIDSLIVET

Ifølge Tine har det været godt for drengene at komme ud og bruge deres kroppe og brænde noget energi af på en god måde. Det har givet dem selvtillid. Dog fremhæver hun, at de formentlig ligeså godt kunne have spillet skak med pædagogerne, for det der virkelig har betydet noget, har været pædagogernes vedholdende indsats og det tætte samarbejde mellem klubmedarbejdere og lærere. Hun fortæller om forløbet med en af de drenge, hun har haft i skolen: *“det der med, at hver gang det har været ved sådan lige at køre den forkerte vej, så har jeg kunne ringe til Driss, og så har han kigget over dagen efter, og så har vi snakket om det. Vi har haft ret god kontakt ift. om de møder op på løbeholdet eller ej. Så mine drenge har oplevet af, at de har haft en mere markant tråd gennem hele deres fritid. Meget af det, der var problemet for os var, at vi ikke ane-*

de hvad der foregik i fritiden, og fritidsklubben anede ikke var der foregik i skolen. Det der med at indsatserne snakker sammen har betydet enormt meget.”

Tine fortæller bl.a., at de på løbeholdet har drøftet skoleopgaver, ”Jeg har kunne ringe, når vi har lavet projekter og spurgt om de lige på løbeholdet kunne snakke lidt om projektopgaven”. Klubmedarbejderne har ligeledes påtalt overfor de unge, hvis de ikke kom til undervisning. ”Jeg tror, at det der med, at det er en indsats, der også er centreret omkring lærer-pædagog samarbejdet, det gør, at den unge ikke bare kan zappe til og fra, fordi det er aftalen, at deres belønning hos ham [Driss], afhænger af, at de følger med i skolen. Altså han kan ikke bare tage dem på træneruddannelse eller i cirkusbygningen eller på tur som belønning for et godt løb, hvis de sjofler mig. Så på den måde har det støttet op om skolen.”

Tine peger desuden på, at de både på skolen og i klubben har gjort meget ud af, at være eksplícitte omkring koblingen mellem løbehold og uddannelse. ”Vi har italesat over for dem, at det ikke er for sjov det her [løbetræningen], det er også fordi vi vil ruste dem personligt og socialt til at kunne blive erklærede uddannelsesparate, fordi noget af det de drenge har haft rigtig svært ved, det er lige præcis vedholdenhed, og det gør sig jo også gældende, hvis du ikke kan tage dig sammen til at lave dine lektier, eller du ikke kan komme op om morgenen, så vi har været meget eksplicitte om, at vi også trænede med det formål at dyrke nogle af de kompetencer, der kunne gøre, at de kunne ende med at få en ungdomsuddannelse.” Og det eksplicitte fokus på uddannelsesparathed har ifølge Tine virket, for drengene sætter en ære i at blive erklæret uddannelsesparate og for flere er det faktisk lykkedes.

PERSPEKTIV #4: FORÆLDER

“Pædagogerne har holdt fast, de er blevet ved med at presse drengene ved at sige, ‘I kan godt, I skal bare tro på jer selv’. Det er vigtigt.”

Sannes søn har været en del af løbeholdet 2500 fra starten. Hun fortæller, at han kom hjem en aften og meddelte, at han ville begynde at løbe, fordi Hoffet ville starte et løbehold for unge mennesker med problemer. Det bakkede Sanne op om, og hun fortæller, at træningen og engagementet i holdet har forandret sønnen i en positiv retning. Det hashmisbrug han tidligere kæmpede med er han stort set ude af, han har fået nye interesser og en større tro på sig selv.

EN GLADERE SØN

Noget af det væsentligste løbeholdet har bidraget med i sønnens liv, er ifølge Sanne, at han har fået succesoplevelser, og at han har oplevet at brænde for noget. Hun peger på hans indsats i forbindelse med Valbyløbet som eksempel: *“Han skulle møde kl. halv 7 nede på Hoffet den ene morgen, fordi de skulle i Spinderiet og dele flyers ud. Jeg har aldrig nogensinde set ham være så energisk og stå op en lørdag morgen kl. 6 for at spise morgenmad og dele flyers ud. Så en helt anderledes dreng, som gik 100% op i det her. Meget gledere. Han kan smile af verden meget lettere”*.

Sanne fortæller desuden, at hun har oplevet at han ud over løb, er begyndt at interessere sig for flere og andre ting end tidligere, at han er blevet gledere for at komme på Hoffet og for at omgås unge, der ikke nødvendigvis ligner ham selv. I det hele taget oplever hun, at hans selvspekt og selvtillid er vokset, fordi han, som hun siger, har lært at presse sig selv.

PÆDAGOGER DER BRÆNDER FOR NOGET

Ifølge Sanne bærer klubmedarbejder på løbeholdet en stor del af æren for, at løbeprojektet har rykket noget for de unge i det omfang det har. Hun fortæller, at hun fra starten har oplevet, at pædagogerne på Hoffet ville det her projekt 100%. De ville, som hun siger, have de unge mennesker til at *“lette røven og ikke bare stå på gaden”*, og det er hun overbevidst om, at drengene har kunne mærke. *“Jeg tror egentlig, at han [sønnen] rigtig gerne ville ud af sit gamle miljø, og han kunne se, at Driss og Elias, de brændte for det her, og han blev ved med at sige, mor det er så fedt i det her projekt at have nogen, som gerne vil os, og som fortæller os om, hvordan vi skal gøre rigtigt. Det er ikke bare ud at løbe en tur, du skal også have en holdning til, hvad er det du vil løbe og hvad er det du vil opnå. Og det har de altså formået at få ind i drengene.”* Voksne, der brænder for noget, og som tør stille krav til de unge, er således ifølge Sanne en del af forklaringerne på løbeholdet succes.

KONKLUSIONER

Drengene har rykket sig på en række parametre efter de er blevet engagerede i løbeholdet 2500. De er kommet i bedre form og har tabt sig – og nok så væsentligt har det, som det fremgår af interviewet med dem, givet dem en følelse af succes. De har kunne tage med sig ind på andre arenaer i deres liv – fx skolen, hvor deres præstationer er blevet markant bedre. Selv fortæller de tre drenge, at det med at dyrke motion og blive træet betyder noget for søvn og døgnrytme. De sover mere og bedre og derfor er de mere friske og motiverede i skolen. Derudover fremhæver de alle tre Valbyløbet som en sejr – det er fedt at stå tidligt op, når det er for at få noget til at ske, når et er for "at skabe historie", som en af dem siger. Den slags oplevelser giver selvtillid og mod på at stille krav til sig selv. Hertil kommer det sociale. De er blevet en del af et fællesskab, der er sammen om en fælles interesse, og som formår at udrette noget sammen. En af drengene fortæller ligefrem, at forholdet til klubmedarbejdere, har gjort ham mere tillidsfuld i forhold til andre mennesker. Så hvad er det der har fået alt det til at ske?

SYSTEMATIK OG NÆRVÆR

Noget af det, som går igen, når de forskellige aktører fortæller om projektet og dets betydning er klubmedarbejdernes indsats for at nå og være der for de unge. Klubmedarbejderne var systematiske i deres kontakt med de unge. De sendte sms'er og skrev på facebook i dagene op til træning eller en event, de ønskede god weekend, skrev ud med gode råd om kost og søvn osv. Løbetræningen blev altid efterfulgt af te og snak i fællesskab, hvor forskellige emner som klubmedarbejderne vurderede optog de unge eller var relevante i forhold til at rykke dem personligt eller socialt, blev drøftet. Hertil kom besøgene på skolen og kontakten til lærerne, som gav både klubmedarbejder og lærere en bedre idé om, hvad der foregik i de unges liv. Når de unge taler om projektet er det tydeligt, at de har sat pris på klubpædagogerne tilstedeværelse på alle disse arenaer. Det har virket motiverende at blive mindet om løbeholdet, at få at vide, at man skulle fortsætte, og at man godt kunne. De tre drenge giver også udtryk for, at de oplevede klubmedarbejderes tilstedeværelse på de forskellige arenaer som et udtryk for, at klubmedarbejder oprigtigt interesserede sig for dem, og for hvad der foregik i deres liv også uden for løbeholdet, og det i sig selv lader til at have virket motiverende på dem.

SAMARBEJDE PÅ TVÆRS

Det systematiske arbejde har også handlet om og været betinget af et tæt samarbejde mellem klub og skole. Det er helt tydeligt at både klubmedarbejdere og pædagoger har oplevet samarbejdet som gavnligt. I både skole og klub, gælder det, at arbejdet med de unge bliver nemmere, jo mere grundlæggende en forståelse man har for den unge, og projektet viser, at den forståelse kan lærere og klubmedarbejdere hjælpe hinanden med at få, fordi de tilsammen "dækker" en større del af den unges liv end de gør hver for sig. Projektet viser også, at samarbejdet ikke betyder, at klubmedarbejderne skal overtage lærernes faglighed eller omvendt, men at de to fagligheder kan understøtte hinanden ved at snakke sammen. Som udskolingskoordinatoren siger, har klubmedarbejderne ikke som sådan rykket de unge fagligt, men med det målrettede pædagogiske arbejde omkring løbeholdet er der sket noget, som har rykket de unge personligt og socialt, og gjort det nemmere for lærerne at arbejde med elevernes faglige udvikling.

FOKUS PÅ AT OVERSÆTTE KOMPETENCER FRA ÉN ARENA TIL EN ANDEN

Klubmedarbejdere og lærere har arbejdet sammen om at oversætte det, der foregik på løbeholdet til noget, de unge kunne bruge i en uddannelsessammenhæng og specifikt i forhold til at blive erklæret uddannelsesparat. De har helt eksplicit peget på koblinger mellem at træne op til en 5km med alt, hvad det indebærer af hårdt arbejde, tålmodighed, vedholdhed og behovsudsættelse osv. og det at læse op til en eksamen eller skrive en opgave. Uddannelsesparathed vurderes ud fra en elevs faglige, personlige og sociale forudsætninger, og lærere og klubmedarbejdere har sat ord på, hvordan løbeholdet kunne bidrage til at give dem bedre personlige og sociale forudsætninger for at blive erklæret uddannelsesparate. I interviewet med de unge er det tydeligt, at de har accepteret den kobling og at den er med til at motivere dem.

TIL GRÆNSEN OG LIDT OVER – SAMMEN

Både løbetræning og alt det udenom – Wallmann's Dinnershow, motionsløb uden for Valby, samtaler om homoseksualitet mv. – har presset de unge ud af deres komfortzone. De er blevet kastet ud i at prøve nye ting i nye omgivelser, at omgås andre sociale klasser og aldersgrupper, og at anskue problemstillinger fra nye perspektiver – og det har rykket dem. Klubmedarbejderne har presset de unge til grænsen og ofte også ud over, men de har, som Driss fortæller, gjort det sammen med dem. Klubmedarbejderne er selv trukket i løbetøjet, de har svedt og været pressede sammen med de unge, de har klædt sig pænt på, og været der med dem til Wallmann's Dinnershow, og de har sammen med de unge kastet sig ud i at arrangere et løb uden at vide præcis, hvor det skulle ende. Klubmedarbejderne har i udgangspunktet mødt de unge med høje forventninger, og de givet dem mulighed for at leve op til dem, og det har virket. For drengene lader de mange nye oplevelser til at have gjort indtryk – hvilket bl.a. bliver tydeligt, når Wallmann's Dinnershow og Valbyløbet fremhæves som højdepunkter det sidste år. Det har tydeligvis givet dem nogle vigtige sejre at prøve sig selv af på ukendt grund og lykkes.

FRA MODBORGERSKAB TIL MEDBORGERSKAB

Løbehold2500 er et rigtig godt eksempel på, at der virkelig kan ske noget, når aktører i børn og unges liv indgår i et systematisk samarbejde med en klar intention. De kunne, som udskolingskoordinatoren siger, sikkert ligeså godt have spillet skak, for det centrale i projektet er den intentionelle og systematiske pædagogiske indsats rundt om selve løbeaktiviteten. Med den er det lykkedes at rykke nogle unge som før blev opfattet som en udfordring for deres lokalområde til at blive en ressource. Med Valbyløbet har de skabt noget nyt i deres lokalområde og med en træneruddannelse i ryggen kan de agere løbetrænere og forbilleder for andre børn og unge i ungdomsklubben. Sat lidt på spidsen, kan man sige, at det med løbeprojektet er lykkedes at gøre potentielle modborgere til medborgere, der er og gør noget for deres lokalsamfund, og det er bestemt værd at lade sig inspirere af!